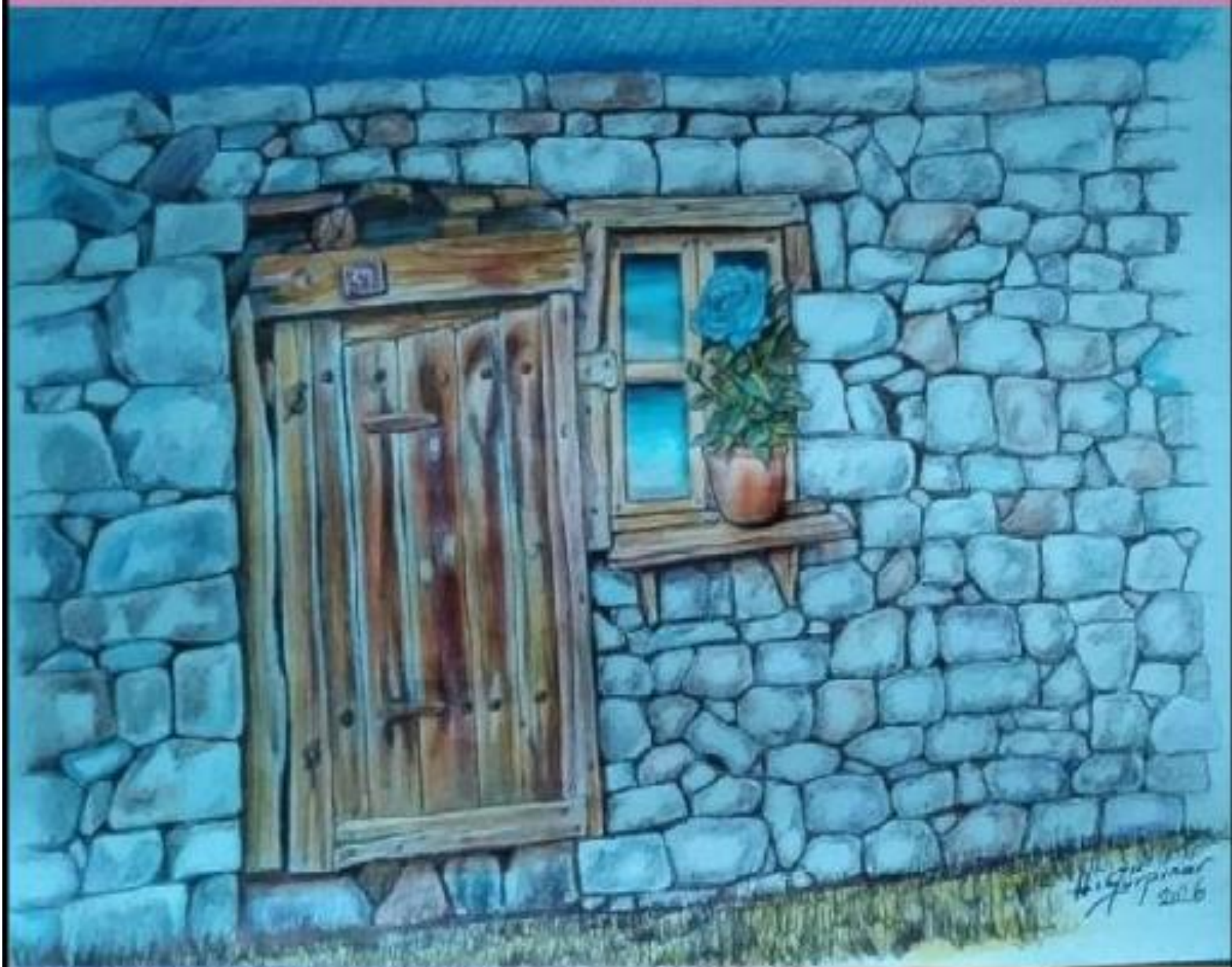

Mavi Sürgün

Aylık Edebiyat Kültür ve Sanat Dergisi

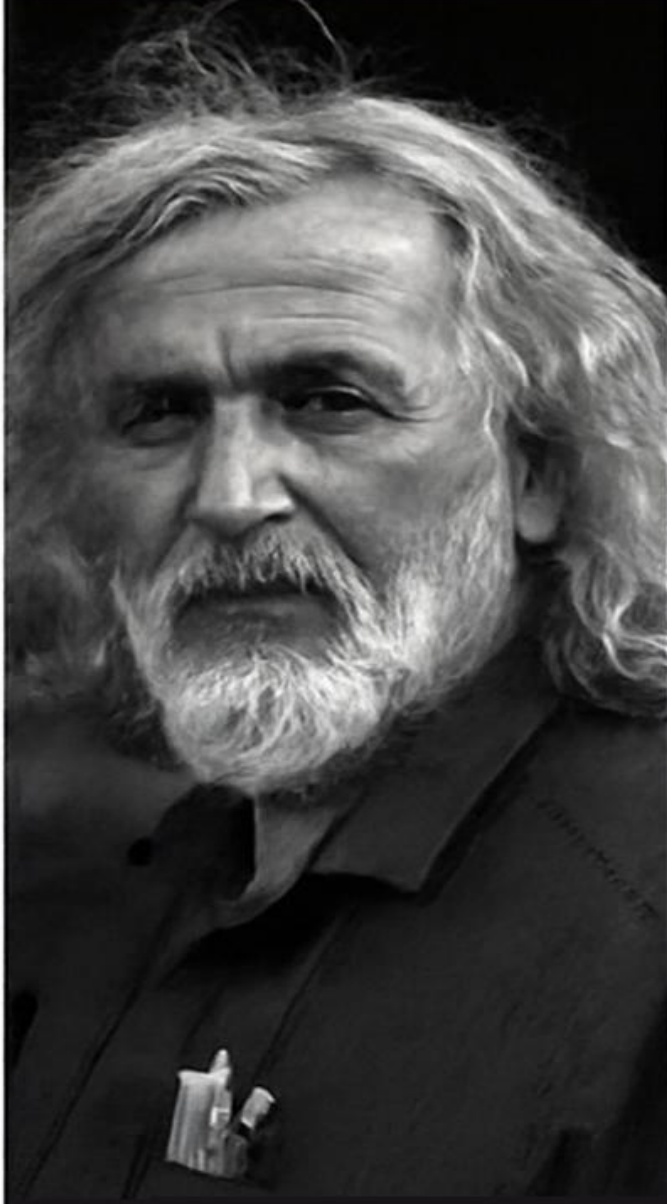
YIL:1

SAYI:2

ŞUBAT 2026

ISSN:1306-5777

ACI KAYBIMIZ

Türk edebiyatının güçlü
kalemi, çok yönlü
sanatçı, eğitimci, can
dostumuz

**Adnan
Büyükkbaş'ı**

kaybetmenin derin
üzüntüsü içindeyiz.

(24.6.1963-06.02.2026)

**Merhuma yüce Allah'tan (c.c.)
rahmet; kederli ailesine, sevenlerine
sabır ve başsağlığı diliyoruz.**

MAVİ SÜRGÜN DERGİSİ

MAVİ SÜRGÜN DERGİSİ
Şubat 2026 – 2.Sayı

İmtiyaz Sahibi
Hasan GÜRPINAR

Editör
Nurkal KUMSUZ

Genel Koordinatör
Ayhan KUŞÇULU

Yayın Kurulu Üyeleri:

Ahmet Duran AKKUŞ, Murtaza EKİCİ, Duran TAMER, Ergün BİLGİ
Şuayip DURMUŞ, Ahmet Yavuz YETİM, Ali PEKER, Öngün YILDIRIM

Sanat Kurulu:
Dursun BERKOK, Ahmet AYDEMİR, Elif GÜRPINAR, Resul TUNÇ

Kapak Tasarımı
Hasan GÜRPINAR

Görsel İletişim Koordinatörü
Hüseyin GÜRPINAR

ISSN
1306-5777

Basım Tarihi
Şubat 2026

Aylık Dergi – Sayfa Sayısı: 36

Satış Bedeli
ÜCRETSİZ

YASAL SORUMLULUK BİLDİRGESİ

Dergiye yazı gönderen yazarlar aşağıdaki hususları kabul ve taahhüt eder:

Gönderilen yazıların yazarın kendi özgün eseri olduğunu ve üçüncü kişilerin telif haklarını ihlal etmediğini taahhüt eder.

Alıntı yapılan kaynaklar açıkça belirtilir ve ilgili mevzuata uygun şekilde kullanılır. Yazının içeriğinden doğabilecek her türlü hukuki, cezai ve mali sorumluluk yazara aittir.

Dergi, yazarın beyan ve görüşlerinden sorumlu tutulamaz.
Yazar, gönderdiği yazının dergi tarafından basılı ve dijital ortamda yayımlanmasına izin verir.
Dergi, yazıyı yayımlayıp yayımlamama konusunda takdir yetkisine sahiptir.

Yazılar; hakaret, ayrımcılık, nefret söylemi, şiddet çağrısı veya yasa dışı içerik barındıramaz. Bu tür içeriklerin sorumluluğu tamamen yazara aittir.

Yazıdan doğabilecek her türlü hukuki ihtilaf, yazarın sorumluluğundadır. Dergi, bu ihtilaflardan dolayı hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz.

İÇİNDEKİLER

EDİTÖR.....	3
TOLSTOY'UN SAVAŞ VE BARIŞ'INDA "SAVAŞ CİNAYET Mİ? BARIŞ EVRENSEL Mİ?"Prof.Dr. Beyhan ASMA	4
GU BYEONG-MO "DÖRT KOMŞUNUN MASASI" SESSİZ HAYATLARIN ORTAK SOFRASIDr. Nihan KARAKUŞ HARMANCI	6
BİR GÖNÜL ERABI ERBABÎ: VEDAT ÇALIK	Nurkal KUMSUZ 8
GİDİŞAT.....	Erdoğan ŞAHİN 9
BİR DE NAZLI YÂR.....	Halit BELGELİ 10
TÜRKİYE'DE KAÇ ŞAİR VAR?.....	Ozan ERBABÎ 11
BİR DÜNYADAN BİR DÜNYAYA ÜZERİNE.....	Sait ÖZER 12
HATIRLAR MİSİN.....	Ergün BİLGİ 14
BİR AVCI VURMUŞ.....	Şuayip DURMUŞ 15
NEM OLDU.....	A.KARAOĞLAN 16
TÜRK GÖNÜLÜ.....	Ahmet Duran AKKUŞ 17
ALİ PEKER DOSTA HİTABEN.....	Murtaza EKİCİ 18
AŞĞAR.....	Hüdaverdi AYDOĞDU 19
YUNUS İLE SÖYLEŞİ.....	Alaeddin İKİCAN 22
İKİ KAPI, İKİ RUBAİ.....	Serdar SAVAŞ 23
YANARIM.....	Bekir BAZ 24
MAVİ GÜLÜN PENCERESİ.....	Hasan GÜRPINAR 25
GÜZEL ANADOLU'M ÜZDÜLER SENİ.....	Duran TAMER 26
ADNAN BÜYÜKBAŞ'IN ARDINDAN.....	Nurkal KUMSUZ 27
ERENLER NERDE?.....	Mustafa Ferit YILDIZ 28
BOZKIRIN HIÇLIĞI.....	Dursun BERKOK 29
DİKEY SONSUZLUK	Dursun BERKOK 30
HOCA NASREDDİN.....	Hasan GÜRPINAR 31
EŞŞEKÇE.....	Hasan GÜRPINAR 33

EDİTÖRDEN

Sevgili Okurlar ve Değerli Sanat Dostları,

Bugünün dünyasında bilgi kadar o bilgiyi taşıyacak insanî beceriler de önemlidir. İnsanın kendini ifade edebilmesi, bir fikri savunabilmesi, bir problemi çözebilmesi, farklı şartlara uyum sağlayabilmesi için hayatının her döneminde kendisine eşlik edecek güçlü kanatlara ihtiyacı vardır. İlişkilerin görünmez bağlarından oluştuğu ve insanın insana değdiği o büyük sosyal ağ içinde becerileri geliştirdikçe, yürüdüğü yolun daha sağlam olduğunu hisseder. Bu beceriler içerisinde en önemli unsurlar kültür, sanat, edebiyat alanlarıdır.

Mavi Sürgün dergisini bu amaç çerçevesinde yayımlamaya başladık. İnaniyoruz ki hayaller ne kadar büyük olursa olsun; onları küçük, ulaşılabilir adımlara dönüştürmek gerekir. Bir ağacı büyüten şey, köklerine her gün biraz daha can veren o küçük ama sürekli damlalardır. Biz de istedik ki karşılıklı değer yaratma çabası içinde hedeflerimizi böyle besleyerek, sabırlı ve kararlı adımlarla yol alalım.

Bizim çizgimizde belirleyici olan; süslü ifadeler, abartılı söylemler ya da biçimler değil, insanın kendisiyle, yaşadığı zamanla ve toplumun hafızasıyla kurduğu ilişkinin özüne temas edebilmektir. Çünkü inanıyoruz ki edebiyat, sanat ve kültürel miras; ancak insanın iç dünyasına değdiğinde gerçek anlamını bulur. Okurlarımızın bu gücü, bu derinliği hissetmesini arzuluyoruz. İlk sayımız, iddia gürültüsünden uzak ama kalpte ve zihinde kalıcı bir iz bıraktı. Bizlere ulaşan görüşler, öneriler ve eleştiriler; dergimizin yalnızca okunacak bir yayın değil, aynı zamanda bu mecranın yaşayan bir buluşma alanı olduğunu göstermiştir.

Dostlarımız, bu yolculukta yalnızca tanık değil; söz sahibi, yol arkadaşıdır.

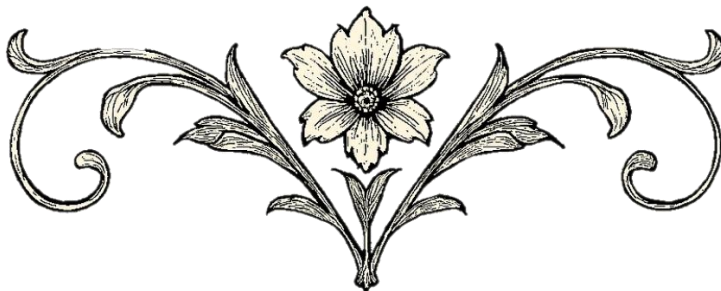
Bir sohbet, bir selam ya da paylaşılan bir tecrübe... Sahip olduğumuz asıl zenginlik, çoğu zaman bir cümlenin ucunda gizlenen ortak anlamda saklıdır. Biz bu anlam hissini çoğaltmayı, birlikte düşünmeyi ve birlikte üretmeyi önemsiyoruz.

İkinci sayımızda; aynı çizgiye, aynı ruha sadık kalarak, içerik bakımından daha da zenginleşmiş bir şekilde sizlerle buluşmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Bu yolculukta en büyük ilham kaynağımız, siz değerli okurlarımızın ilgisi ve samimi eleştirileridir.

Yazmak, düşünmek, itiraz etmek, hatırlamak ve birlikte üretmek için... Bundan sonraki her sayımızda da fikirleriniz, eserleriniz, eleştirileriniz ve yorumlarınızla bu anlamlı buluşmayı sürdürmekten büyük memnuniyet duyacağız.

Her sayı, sizin sesinizle çoğalacak; sizin katkınızla anlamını bulacaktır.

Saygılarımızla...

TOLSTOY'UN SAVAŞ VE BARIŞ'INDA “SAVAŞ CİNAYET Mİ? BARIŞ EVRENSEL Mİ?”

“*En güçlü savaşçılar, sabır ve zamandır*” Lev Tolstoy

Prof.Dr. Beyhan ASMA

Lev Nikolayeviç Tolstoy (1828-1910): Anna Karenina, Kreutzer Sonat ve Diriliş'in büyük yazarı Tolstoy, yaşamının son otuz yılında kendini insan, aile, din, devlet, toplum, özgürlük, boyun eğme, başkaldırma, sanat ve estetik konularında kuramsal çalışmalara da verdi. Bu dönemde yazdığı roman ve öykülerinde yıllarca üzerinde düşündüğü insanlık sorunlarını edebi bir kurguyla ele aldı. Tüm zamanların en büyük romanlarından biri ve Tolstoy'un başyapıtı olarak kabul edilen Savaş ve Barış ilk kez 1867 – 1869 yılları arasında Ruskiy Vestnik dergisinde yayınlandı. Kısaca eserin özetinden bahsedecek olursak; Prens Nikolai Bolkonski kızı olan Marya ile Smolensk civarında bir malikane içerisinde yaşamaktadır. Oğlu Andry ise evlidir ve Saint Petersburg'da yaşamaktadır. Son derece mutsuz bir evliliği vardır. Hayatın toplum ile birlikte yükseleceği zaman anlam kazanacağına inanmaktadır. 1805 yılında hamile eşini babasının yanına bırakır ve savaşa katılır. Yaralanınca geri döner. Eşi doğum yaparken ölmüştür ancak oğlu sağdır. Andrey hayatına birçok farklı açıdan mutluluk katan Nataşa'nın kendisine ihanet etmesini bir türlü kabul edememektedir. Bunun üzerine tekrar orduya katılır. Marya malikanede yalnız ve savunmasızdır. Nataşa'nın kardeşi ve Andrey'in arkadaşı olan Nikolai ona yardımcı olur. Savaşta yaralanan Andrey Moskova'ya getirilir. Nataşa ve ailesi onu bulur. Bunun üzerine Nataşa ve Adrey barışırlar. Fakat Andrey kısa süre sonra ölür. Oğlunu ise Marya büyütür. Kont Bezuhov'un gayri meşru çocuğu olan Pierre hikâyenin başında ölmek üzere olan babasının baş ucundadır. Babası kendisini nüfus kütüğüne geçirmiştir. Bu sayede Pierre son derece yüklü bir mirasın varisi olmuştur. Fakat mirasın ilk varislerinden olan Vasili Kuragin bu durumu ortadan kaldırmaya çalışır. Başarılı olamayınca da kızını Pierre ile evlendirir. Elena, tamamı ile tutkularının esiri ve ahlaksız biridir. Ancak sosyete de son derece öne çıkan bir karakterdir. Pierre başkaları ile olan ilişkilerini öğrenince ondan ayrılır. Daha sonrasında Pierre mason teşkilatına katılır. Bu akımın etkisine kapılarak malikanesinin bulunduğu yere bir okul birde hastane yaptırmaya karar verir. Fakat masonluk ile ilgili büyük bir hayal kırıklığına uğrar. Pierre aynı zamanda Adrey'in oldukça yakın arkadaşıdır. Onun Nataşa ile birlikte olması için gelinden geleni yapar ancak başarılı olamaz. İki yıl sonra Pierre'nin karısı ölür. Oda Borodino savaşına katılır. Savaştan sonra Pierre kılık değiştirerek Napolyon'u öldürmeye karar verir. Ancak bunu yaparken esir düşer. Esareti boyunca dinine sarılır. Esaret sonrası geri döner ve Nataşa ile evlenir. Rostov ailesi ise çok daha sıradan insanlardan oluşmaktadır. Bu insanlar oldukça iyi yüreklidir. Ailenin yeğeni olan Sonya küçüklüğünden bu zamana kadar Nikolai'ı sevmiştir. Nikolai 1805 yılında subay olarak Avusturya'ya gider. Bir çarpışma sırasında yaralanır ve savaştan çok korkan bir hale bürünür. Fakat malikaneye döndüğünde ailesi tarafından bir kahraman gibi karşılanır. Bundan sonra birkaç farklı savaşa daha katılır ve harp subayı olur. Moskova yanmıştır ve aile tüm mallarını kaybetmiştir. Sonya bir mektup ile aralarındaki ilişkiyi sonlandırır. Nikolai ise hayatını son derece sıradan bir şekilde sürdürmektedir. Bu eser, okuyucuya sadece bir hikaye anlatmakla kalmaz. Aynı zamanda, insan olmanın ne demek olduğunu sorgular.

Aşkın, ölümün, dostluğun, ihanetin ve kaderin iç içe geçtiği bu destansı roman, yaşamın tüm yönlerini kapsar. Karakterlerin içsel yolculukları ve dönüşümleri, okuyucunun kendi hayatını ve değerlerini yeniden değerlendirmesine olanak tanır. Savaş ve Barış, tarihin bir yansıması olmasının ötesinde, insan ruhunun derinliklerine inen bir felsefi yolculuktur. Tolstoy, bize savaşın yıkıcılığını, barışın kıymetini ve insanın evrendeki yerini sorgulatarak, unutulmaz bir deneyim sunar. Üzerinde yaşadığımız dünyada yoğun bir şiddet ve savaş olgusuyla karşılaştığımız bir gerçektir. Hatta insanlığın tarihine baktığımızda şiddet ve

savaşın onun kaderinin ayrılmaz bir parçası gibi görüldüğünü bile söyleyebiliriz. Peki savaş gerçekten insanlığın kaderi midir ya da savaşız bir dünyada barış içinde yaşamak mümkün müdür? Bu mesele üzerine düşünenlerden birisi de ünlü Rus düşünür ve edebiyatçı Lev Tolstoy'dur elbet. Tolstoy'un savaş karşıtlığı ve barış ideali konusunda kişiliğine münhasır bir pozisyonda olduğudur. Şöyle ki, söz konusu problemi felsefelerinin merkezine yerleştiren Kant ve Russell gibi filozoflar meseleyi daha çok hukuki ve siyasi bir zeminde ele alıp çözümünü de evrensel bir barış antlaşması ve küresel bir dünya devleti üzerinden kurgulamaya çalışırken, Tolstoy meseleye ahlaki ve dini bir perspektiften yaklaşmakta ve çözümünü de insanların duygu, düşünce ve inançlarını bir bütün olarak çatışmacı motivasyonlardan arındırıp, barışçıl duygu ve eylemleri hayatlarının merkezine yerleştirmek suretiyle mümkün olabileceğini düşünmektedir. Dünya klasikleri denilince ilk sıralarda yer alan Savaş ve Barış (Vayna i Mir) Napolyon'un 1812 yılında Rusya'yı işgal etmesinin hemen öncesinde hayatları tümüyle değişen Rus aristokrasisini konu edinir. Bu hacimli kitabın yazarı, dünyada büyük ses getirmiş Lev Tolstoy'un ta kendisidir. Kaleme alındığı ilk günden beri okurların büyük ilgisini çekmiştir Savaş ve Barış eseri. Tolstoy bu eserde kendi toplumundaki sosyal yapıyı, kendi dönemindeki Rusya'nın siyasal toplumsal sosyal sorunlarını başarı ile anlatmıştır. Bu anlamda Rusya'nın sosyal ve insani coğrafyasını evrensel bir çerçeveye taşıyacak şekilde aktaran Tolstoy karakterlerini en iyi yansıtan yazarlardan birisidir. Tolstoy'un dünya görüşü ve bu eserde altına çizerek belirttiği tek şey: Tanrının buyruklarının yerine getirildiği bir dünyada, toplum düzeninin kendiliğinden oluşacağı inancına dayanır. Karakterlerinin ruh hallerini ve yetiştikleri sosyal zemini tahlil ve tasvir etmeye özel bir önem vermiş, olayları ve kişileri abartısız, gerçekçi, tarihi ve sosyal çevreleri ile uyumlu, en doğal halleri ile aktarmayı da bilmiştir. Tolstoy sanat ve yazıları ile ilgili teorik düşüncelere de sahip bir yazardır. Kurmaca eserlerinde sanatçılık kalitesinden ödün vermese de sanatın halka hizmet etmesi gerektiğine inanmıştır. Tolstoy'a göre sanatın halka hitap etmediği sürece..., halka yararlı olmadığı sürece... halkın kökenlerinden koptuğu sürece sanat sanat olmaktan çıkar.

Tolstoy yakın arkadaşı Alina'ya yazdığı mektuplarında, on iki yılda bitirdiği ve yasamı boyunca da hala bitmiş ama bitmemiş diye nitelediği "Savaş ve Barış" 'ı tek yazma amacının toplumdaki huzursuzluğun ve acıların kaynağını keşfetmek, buna alternatif olarak ta tek silahın iyiliğin ve sabrın gücünü ortaya koymak için olduğunu belirtir. Çareler bulmak için ömrü boyunca kalemi ile çaba sarf etmiş bir filozoftur. Hayatın en büyük anlamının insanlığa hizmet olarak görmesidir. Bu nedenle de mutluluk ise ancak insanların hayatlarına hizmet olarak baktıkları zaman mümkündür der. Savaş ve Barış'ı yazarken Hindistan 'da basılmış olan "Hz. Muhammed Hadisleri" adlı bir eseri okur. Çok etkilenerek ilerleyen yaşlarında Peygamber efendimizin hadisi şeriflerini derler.

Bu hadislerden özellikle sabır, hoşgörü, adalet ve affedicilik temalı olanlar için, "Bu ilahi kelimeler ve cümleler insanlık için gereklidir" der. Savaş ve Barış adlı eserini yazarken ve sonrasında Tolstoy Hz. Muhammed'e olan derin hayranlığını her yerde dile getirir. Hayatı boyunca yazdığı bitirdiği ama içinde hala bitiremediği "Savaş ve Barış" eseri için gerçek adalet, hakkaniyet, eşitlik, hoşgörü, fedakârlık, insana saygı ve sevginin rehberliğinde İslam olduğunu yazmaya çalıştığını belirtir.

Bu eser "Savaş ve Barış", okuyucuya sadece bir hikaye anlatmakla kalmaz. Aynı zamanda, insan olmanın ne demek olduğunu sorgular. Aşkın, ölümün, dostluğun, ihanetin ve kaderin iç içe geçtiği bu destansı roman, yaşamın tüm yönlerini kapsar. Karakterlerin içsel yolculukları ve dönüşümleri, okuyucunun kendi hayatını ve değerlerini yeniden değerlendirmesine olanak, tanır. Savaş ve Barış, tarihin bir yansıması olmasının ötesinde, insan ruhunun derinliklerine inen bir felsefi yolculuktur. Tolstoy, bize savaşın yıkıcılığını, barışın kıymetini ve insanın evrendeki yerini sorgulatarak, unutulmaz bir deneyim sunar.

GU BYEONG-MO “DÖRT KOMŞUNUN MASASI” SESSİZ HAYATLARIN ORTAK SOFRASI

Çevirmen Dr. Nihan KARAKUŞ HARMANCI

Benim için *Dört Komşunun Masası*, yüksek sesle konuşmayan ama uzun süre insanın içinde kalan bir metindi. Kore dili ve edebiyatı alanında çalışan bir çevirmen olarak, Gu Byeong-mo'nun bu romanında kurduğu sessiz dünyayı Türkçede de aynı kırılganlıkla duyurabilmek temel hedefim oldu. Çağdaş Kore edebiyatının gündelik hayata odaklanan anlatıları, çeviri pratiğimin de merkezinde yer alıyor. Bu roman, hem edebi hem de duygusal olarak uzun süre masasında kaldığım metinlerden biri oldu.

Güney Kore edebiyatının çağdaş ve özgün seslerinden Gu Byeong-mo, *Dört Komşunun Masası* adlı romanında okuru büyük olayların, dramatik kırılmaların değil; gündelik hayatın sessiz, çoğu zaman görünmez ama derin izler bırakan anlarının içine davet eder. Roman, birbirine komşu dört bireyin —ya da dört hane halkının— yaşamlarını, onları bir araya getiren ortak bir masa etrafında örerken, modern kent yaşamının yalnızlık, yabancılaşma ve kırılğan dayanışma biçimlerini incelikle görünür kılar.

Gu Byeong-mo'nun anlatısı, hızlı tüketilen olay örgülerine dayanmaktan ziyade, duygusal yoğunluğu düşük gibi görünen fakat katmanlı bir iç dünya barındıran sahnelere yaslanır. Bu yönüyle *Dört Komşunun Masası*, okurdan sabır ve dikkat talep eden; fakat karşılığında güçlü bir insani sezgi sunan bir romandır.

Masa: Mekândan Metafora...

Romanın merkezinde yer alan “masa”, yalnızca fiziksel bir buluşma noktası değil, aynı zamanda birlikte olmanın, susmanın, paylaşmanın ve mesafenin metaforudur. Aynı sofrayı paylaşan bireyler, her zaman birbirlerini gerçekten tanımaz; kimi zaman en yakın mesafede en derin yalnızlıklar yaşar. Gu Byeong-mo, bu çelişkiyi dramatize etmeden, gündelik ayrıntılar üzerinden kurar.

Karakterler arasındaki ilişkiler yüksek sesli çatışmalarla değil, küçük jestler, bakışlar, ertelenmiş cümleler ve söylenmemiş sözlerle şekillenir. Yazarın bu tercihleri, romanı sıradan hayatların içindeki duygusal gerilimi yakalayan bir edebi alan hâline getirir.

Sessizlikle Kurulan Bir Anlatı...

Gu Byeong-mo'nun dili, bilinçli olarak sade ve ölçülüdür. Anlatı, okuru yönlendirmek yerine, ona alan açar. Karakterlerin iç dünyaları çoğu zaman dolaylı biçimde, davranışlar ve atmosfer aracılığıyla sezdirilir. Bu anlatım biçimi, Güney Kore edebiyatında sıkça rastlanan minimalist ve gözlemci anlatı geleneğiyle örtüşürken, yazarın kendine özgü ritmini de ortaya koyar.

Roman boyunca dikkat çeken bir diğer unsur ise zaman algısıdır. Geçmiş ve şimdi, kesin sınırlarla ayrılmaz; anılar, gündelik hayatın içine sızarak karakterlerin bugünkü hâllerini şekillendirir. Bu geçişler, romanın sakin temposunu bozmadan, derinleştirici bir etki yaratır.

Modern Kent Yaşamının Kırılğanlığı...

Dört Komşunun Masası, modern kent insanının temel meselelerine dokunur: yalnızlık, aidiyet arayışı, kuşaklar arası mesafe, ekonomik ve duygusal güvencesizlik. Ancak roman, bu temaları toplumsal bir eleştiri diliyle değil, bireysel deneyimlerin sessiz ağırlığı üzerinden ele alır. Komşuluk ilişkileri, romanda ne idealize edilir ne de bütünüyle çözümsüz gösterilir. Aksine, bu ilişkiler; geçici,

kırılgan ve çoğu zaman belirsiz sınırlar içinde var olur. Gu Byeong-mo'nun başarısı, tam da bu belirsizliği romantize etmeden aktarabilmesinde yatar.

Çeviri Üzerine Kısa Bir Not...

Bu romanın Türkçeye aktarım sürecinde en büyük zorluk, metnin sessizliğini ve ima gücünü koruyabilmek olmuştur. Gu Byeong-mo'nun dili, açık duygusal ifadelerden çok, boşluklara ve suskunluklara yaslanır. Dolayısıyla çeviri, yalnızca anlamın değil, ritmin ve atmosferin de yeniden inşasını gerektirmiştir.

Korece'ye özgü gündelik konuşma kalıpları, hitap biçimleri ve kültürel çağrışımlar, Türkçede birebir karşılıklar bulmak yerine, okurda benzer bir duygusal etki yaratacak biçimde aktarılmaya çalışılmıştır. Amaç, metni "yerelleştirmek" değil; Türkçe okurun romanın ruhuna yabancılaşmadan temas edebilmesini sağlamaktır.

Sessiz Bir Davet...

Dört Komşunun Masası, büyük anlatılar peşinde olmayan; fakat küçük hayatların içindeki derin insanlık hâllerini yakalamayı başaran bir roman. Gu Byeong-mo, okuru yüksek sesle sarsmak yerine, yavaşça içine çeken bir edebi deneyim sunar. Bu yönüyle roman, özellikle çağdaş dünya edebiyatında sakin ama güçlü metinleri takip eden okurlar için dikkat çekici bir okuma vadeder. Aynı masada oturup birbirine dokunamayan insanların hikâyesi, aslında modern hayatın hepimize tanıdık gelen bir aynasıdır. Gu Byeong-mo, bu aynayı okurun önüne sessizce bırakır; bakmak ya da bakmamak ise okura kalır.

BİR GÖNÜL ERBABI ERBABÎ: VEDAT ÇALIK

Nurkal KUMSUZ

Uzun boylu ve ince yapılı. Şakaklarındaki gri teller, yaşının verdiği tecrübeyi ve olgunluğu yansıtır. Ortası açık siyah saçlarıyla Avşar boyunun o hem mağrur hem de çilekeş mirasını başında taşır. İki gergin yay gibi yukarı kalkık kaşları, eğilmez bir iradeyi belgelerken; öğrencisine yöneldiğinde şefkatli bir öğretmene, haksızlığa döndüğünde ise eğilmez bir dâvâ adamına dönüşür. Göz kapaklarının dar aralığına sıkışmış, yüzünün en sakin ama en güçlü ifadesi olarak etrafı kavrayan kahverengi gözleri yalnızca bakmaz; çevresini süzer, olup biteni tartar ve bulunduğu yere sessiz bir hâkimiyet kurar. Bakışlarında çocuksu bir merak, tuhaf bir canlılık var; sanki insanların söylediklerinden çok daha fazlasını anlayabiliyor. Yüzü ince ve narin hatlarla örülü. Yanakları çok dolgun değil, kemikleri belirgin. Burnu hafif uzun, ama yüzün oranlarıyla uyum içinde; çenesiyle kurduğu denge de görünüşüne sakin bir ahenk getirir. Aşağıya doğru sarkan bıyıkları, yüzüne hem bir olgunluk hem de klasik bir zarafet katıyor. Gülümsemesi ise tam anlamıyla karakterini özetliyor: neşeli, alaycı ve biraz da şaşırtıcı; hayatın tuhafılarına hafif bir baş eğişle karşılık verir gibi.

Ses tonu, tam bir halk şairine yakışır şekilde sade ve ahenkli. Sözün mayasını Avşar fitratından aldığı için dili doğaçlamanın bereketiyle akar. Konuşma tarzı, hem Avşar boyunun vakur duruşunu yansıtan gelenekleşen bir hafıza hem de dinleyeni hayran bırakan estetik ve zekâ dolu bir iletişim sanatıdır. Bu özelliğinden dolayı düşüncelerini nükteli, ince zekâ ve espriyle süsleyerek anlatır. Ciddi bir mizah anlayışı var; kahkahalar atmak yerine, zekice kurgulanmış kelime oyunları muhatabını hem düşündürür hem de gülümsetir. Konuşurken yüzü ve elleri, söylediği her kelimeye şekil verir; mimikleri, kelimeleri birer anlam kalıbına çevirir, sesinin gürlüğü ise anlatımının etkisini belirler. Her kelimesi seçilmiş, her vurgusu amaca hizmet eden bir ritimle düşer dile.

Giyimi sade, rahat ve özenli. Takım ya da spor elbiselerinin ayrıntılarında kişiliğini yansıtan küçük dokunuşlar taşıyor. Yürürken ölçülü adımları, otururken dengeli duruşu ile ders verir gibi. Tavrında ne acele var ne de boşuna gösteriş. Genel yapısı, hem ciddi hem de mizahi; ağırbaşlı, aynı zamanda insanı kendine çeken, sıcak ve güven veren havada. Hareketlerinde, millî kimliğin duyarlılığıyla harmanlanmış çevik bir zarafet vardır.

Bir hakikat fedaisi gibi dimdik duruşunu ve eğilip bükülmeyi reddeden sağlam karakterini dokunulmaz bir onur zırhı olarak taşıyan Vedat Çalık, 1970 yılında Pazarören’de doğdu. Annesinin ifadesine göre, doğumu yılbaşı gecesi bozkırın suskunluğuna kulak veren sabah vakti. Kimliğine, babasının zaman aşımına uğratarak geçirdiği tarih: 1 Mart. Aslen Esenköy (Eski ismiyle Toybuk) köyündendir. İlköğreniminin ilk adımlarını doğduğu topraklarda attı, bu yolu Konya’nın Çumra ovalarında tamamladı. Kırıkkale’de başladığı orta öğrenimini de ruhunun mayalandığı Pazarören Mimar Sinan Öğretmen Lisesinde tamamladı. Böylece hem ayrılığın hem dönüşün anlamını erken yaşta hafızasına kazıdı. İstikbalini şekillendiren yüksek öğrenimini ise Burdur Eğitim Yüksek Okulu’nda yaptı. 1990 yılında yağmurun diliyle demlenen Rize’de öğretmenliğe başladı. Ardından Yozgat-Boğazlıyan’ın sert rüzgârı, Özvatan’ın suskun akşamları eşlik etti yoluna. Sonra Kayseri merkeze tayin oldu. Hâlen Kayseri’de, çocukların gözlerinde yarına açılan kapıları aralamaya devam etmektedir.

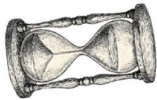
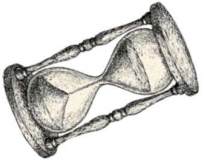
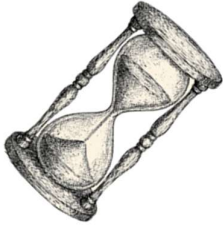
Eğitimci kimliğiyle olduğu kadar, şiirleriyle de iz bırakmaya devam eden Vedat Çalık; sanatını millî bir cevherin ateşiyle dövdü. Bütün sevdaların kapısı olarak gördüğü vatan aşkını, “Sanat vatan içindir” düsturuyla şekillendirdi. İçinde taşıdığı memleket sesi, onun sanat anlayışında bir ruh merkezi oluşturdu. Ruh eksenini “aidiyet” üzerine kuran Vedat Çalık, ismini edebiyat dünyasına; şair ve mücadele adamı olan Mazhar Gündoğ’un kendisine verdiği “Ozan Erbabî” mahlası ile kazıdı.

Halk kültürünün derin yatağından beslenen Vedat Çalık’ın, namıdiğer Ozan Erbabî’nin şiiri; millî olanla gerçeğin iç içe geçtiği bir yürüyüştür. Millî duyarlılığı, sadece ideolojik bir duruş değil; derin bir kök arayışının ifadesi olarak gördüğü için, onun hayat çizgisinde temel ders öfkeyi bilgelikle yoğurmaktır. Bu bakımdan onun mısralarında sevgi, sitemle sarmaş dolaş; eleştiri ise merhametle

mayalıdır. Özellikle halk kültürünün en sarp damarı olan taşlama türünde verdiği özgün eserlerle, modern zamanın dertlerini bir ozan edasıyla dile getirir. Taşlamalarında güldürürken düşündüren, düşündürürken incitmeyen bir duyarlılıkla seslenir okuruna. En karmaşık meselelerde bile taşı tam geldiğine koyan nüktedanlığı, Avşar zekâsının bir nişanesi olarak parlar; en keskin taşlamalarının bile sinesindeki derin vatan sevgisinden beslendiğini, dilindeki sivri okun aslında gerçeğin gerçekliğiyle fırlatıldığını muhatabına hissettirir. “Yaşayan Türkçe” ile sönmeyen bir meşaleye dönüşen söyleyiş tarzı; yerelliğin dar kalıplarını aşarak, millî ve evrensel bir yankıya dönüşür. Kelimeleri bir tesbih tanesi gibi sabırla dizen üslubunda yalaka, yağ çeken ifadelere yer yoktur; sesi, yalnızca kalpteki halis niyetin tercümanıdır.

Yayımlanan tek şiir kitabına “Gül Ektim Mezarlığa” diyerek, ölümü bile güzellikle yoğuran şair; 1997 yılından beri sessiz bir bekleyişin asaletini yaşıyor. Şiirlerinin esas yerinin gönüller olduğuna inanan sanatçı, bu sebeple yeni kitaplarını yayımlamayı ertelemekte; sözü, zamana ve insanın iç dünyasına emanet etmeyi tercih etmektedir.

Vedat Çalık'ın öğretmenlik ile şairlik kimlikleri arasında “vatan” diye yankılanan didaktik bir ortak damar vardır; ancak bu damar kuru bir öğreticilikten ziyade, sevgiyle yoğrulmuş bir bilgelik taşır. Onun dünyasında öğrenci ile okur; kelimeler aracılığıyla gerçeği arama, doğruyu bulma ve kendi olma yolculuğunda aynı sorumluluğu paylaşır. Bu şuurla insan ve öğretmen Vedat Çalık, necip milleti emeğiyle inşa ederken; modern bir taşlama ustası Ozan Erbabî kimliğiyle, kalemi Türk vicdanının nabızı kılarak gönül kapılarını durmaksızın yoklar.

GİDİŞAT

Bu nasıl zamane, bu nasıl zaman
Dost düşman, mert namert belirsiz oldu
Göz gözü görmüyor, her yan toz duman
Gidişatı sordum, yol dilsiz oldu

Mal mülk hırsı ile çoğu evmekte
Sert katil gibi gözü dönmekte
Yaşlısı da göğe direk vermekte
Sanırsın ki kişi, ölümsüz oldu

Bu minval da edep, adap bilenler
Özü, sözü aynı olan yarenler
Gönül gözü ile bakıp görenler
Geride durunca, sevimsiz oldu

Siyaset sanar ki; azmış yitiktir
Akıl kıt sanar ki; hayfi, hevtiktir
Yavukurt sanar ki; işi bitiktir
Cevvalken kam ata, çelimsiz oldu

Erdoğan ŞAHİN

BİR DE NAZLI YÂR

Şu üç şeyi benden esirgemeyin:
Bir Vatan, bir Bayrak, bir de nazlı yâr.
İsterseniz başka bir şey vermeyin,
Bir Vatan, bir Bayrak, bir de nazlı yâr.

Bu değerler varsa bilin ki varım,
Bunlardır şerefim, namusum, arım,
Bu üç değer ile onur duyarım,
Bir Vatan, bir Bayrak, bir de nazlı yâr.

Birisini diyâr diyâr ararım,
Birisi göz nurum, kesin kararım,
Birisini sıkı sıkı sararım,
Bir Vatan, bir Bayrak, bir de nazlı yâr.

Birisini öpüp başıma aldım,
Birisıyla derin maziye daldım,
Birisıyla öbek öbek çoğaldım,
Bir Vatan, bir Bayrak, bir de nazlı yâr.

Birisi azmimdir, kararım, hızım,
Diğeri özümde bitmeyen sızım,
Gönül neşem eşim; gül, çiçek kızım,
Bir Vatan, bir Bayrak, bir de nazlı yâr.

Tükenir çok sürmez derdin kederin,
Olursa Dünyada bir gönül yerin,
Uğruna ölünür bu üç değerinin,
Bir Vatan, bir Bayrak, bir de nazlı yâr.

Her şeyin sonu var durmadan koştur,
Rahmani inançla yaşamak hoştur,
Ben bunu bilirim gerisi boştur,
Bir Vatan, bir Bayrak, bir de nazlı yâr.

Birlik olunursa hedef vurulur,
Kirlî sular akar akar durulur,
Bakarsın nizâm-ı âlem kurulur,
Bir Vatan, bir Bayrak, bir de nazlı yâr.

Bu sevdâ aklımı başımdan alır,
Düşünü düşünü ömrüm kısalır,
Birkaç değer vardır bekaya kalır,
Bir Vatan, bir Bayrak, bir de nazlı yâr.

Halit BELGELİ

TÜRKİYE'DE KAÇ ŞAİR VAR?

Usanmayıp, sokağa saymaya çıksan eğer,
Elini salladıkça her an şaire değer.
Bu milletin içinde ne cevher varmış meğer,
Yolda iki kişiden birisi şair şimdi,
Seksen altı milyonun yarısı şair şimdi.

Çırak olmadan adı “üstad”lığa çıkanlar,
“Kafiye ne?” deyince aval aval bakanlar,
Redifle kafiyeyi bir kefeye sokanlar...
Şiirden bîhaberin serîsi şair şimdi,
Seksen altı milyonun yarısı şair şimdi.

İyice karıştırdık gündüz ile geceyi,
Hep bu yüzden yıllardır dev yaptık çok cüceyi.
Görse, ayırt edemez mısra ile heceyi,
Yazmayı bilmeyenin sürüsü şair şimdi,
Seksen altı milyonun yarısı şair şimdi.

Şiiri besteletmek için takla atanlar,
Kıyırık yarışlara girip çalım satanlar.
“En büyük benim” diye çırpındıkça batanlar,
Batanların yerine vârisi şair şimdi,
Seksen altı milyonun yarısı şair şimdi.

Bazıları ekâbir, vardır üç beş kitabı,
Hemen değişiverir insanlara hitabı.
Siyasiler, zenginler onların muhatabı,
Boy boy olmuş; ufağı, irisi şair şimdi,
Seksen altı milyonun yarısı şair şimdi.

Kimisi de vardır ki şairdir tüm hânesi,
Soyaçekim arkadaşı, farklı çıkmaz tanesi.
Komşusu, akrabası, topyekûn avânesi,
Oğlu, kızı, gelini, karısı şair şimdi,
Seksen altı milyonun yarısı şair şimdi.

Şiir dediği şeyin sayısı geçmez “on”u,
Okumaya çıkınca üç günde gelmez sonu.
Kasıldıkça kasılır kapınca mikrofonu,
Yaşlı, genci, ölüsü, dirisi şair şimdi,
Seksen altı milyonun yarısı şair şimdi.

Dinleyen çıkmaz başka evindeki eşinden,
Hayallere kapılır alkışların peşinden,
Aksakallı pir bekler, ilham için düşündün,
Sahte bâde velisi, hurisi şair şimdi,
Seksen altı milyonun yarısı şair şimdi.

Vurdukça tangırdayan boş teneke denginde.
Beyhude kılıç sallar şöhet olma cenginde,
Hangi tondan ararsın gökkuşağı renginde?
Alı, moru, yeşili, sarısı şair şimdi,
Seksen altı milyonun yarısı şair şimdi.

Çıktım ERBABI ile, seksen bir il dolaştım,
Köy, kasaba, dağ, ova, dere, tepe, yol aştım,
Gördüğüm manzaradan şu karara ulaştım;
Edirne'den Iğdır'dan berisi şair şimdi,
Seksen altı milyonun yarısı şair şimdi.

OZAN ERBABI

BİR DÜNYADAN BİR DÜNYAYA ÜZERİNE

Sait ÖZER

Nihat Sami Banarlı, Samiha Ayverdi'nin hatıraları üzerinde şunları söylüyor: “Muhterem edibimizin doğduğu ve büyüdüğü yıllar, Türkiye’de asırlardan beri yürütülen kurulu düzenin gerek dış gerek iç düşmanlarımızın birleşerek yarattıkları, ıstırap dolu bir yakın tarih devresine rastlıyor. Bu sebeple aynı çocukluk hatıraları, daha çocuk yaşlarından beri, memleket davaları içinde yoğrulan Ayverdi'nin bize bu mustarip devirleri en sahil aynadan aksettiren birer tarih vesikasıdır” (s.6).

Ayverdi, Banarlı'nın da ifade ettiği gibi birer tarih vesikası sayılabilecek hatıralarını o eşsiz gözlem gücü ve hafızası sayesinde kitaplarıyla günümüz insanına ulaştırmıştır. Onun hafızası o kadar güçlüdür ki bir buçuk yaşından itibaren yaşadıklarını hatırlamaktadır. Bunda elbette aile efradı ve çevresindekilerin anlattıkları da etkili olmuştur. “Benim de tasavvur ve tahayyül gücümün ilk imajlarını bir buçuk yaşına götürebilmeliğim bu kabil dağınık ve perakende hatıralardan ileri gitmez. Şayet büyüklerimin nakilleri olmamış olsaydı belki de zihnimin ufkunda belirmiş bulunan o ilk hayallerin mekânını tespit etsem de zamanımı tayin edemezdim” (s.7).

Ayverdi de geçmiş ve gelecek tasavvuru küçük yaşlarda oluşmaya başlar. Babasının emir eri Süleyman Ağa'nın dizine yatıp dinlediği hamasi menkıbeler ve bu menkıbelerin sonunda Süleyman Ağa'nın şehitlik ve gazilik üzerine söylediği sözleri onu küçük yaşlarda birtakım düşüncelere sevk eder. “Köyünde çoluğu, çocuğu tarlası davarı olan genç adamın böylesine yüreğini tutuşturan gazayı da şehadeti de gözünde böylesine bir visal şenliği haline sokan neydi acaba? Sonraları çok düşündüm. Toprak kazanmak hudutları daha fazla genişletmek olamazdı. Zira henüz ne 1910 İtalyan Harbi olup Garp Ocakları'nı kaybetmiş ne 1912 Balkan Muharebesi ile Rumeli'yi elden aldırılmış ve ne de 1914 Birinci Cihan Savaşı ile imparatorluğumuzdan olmuştuk. Şu halde Mehmetçiği Mehmetçik yapan, onu tepeden tırnağa sarıp hükmü altına alan bir ‘İla-yı Kelimetullah’ aşkı idi. Zaten Şark Türklüğünün Garb’a akışındaki gerçek gaye de bundan başka ne idi. Türk'ün ebedi ‘Kızıl Elma'sı’, ‘İla-yı Kelimetullah’ aşkı...”(s.16).

Bu aşk maalesef zamanla tozlanmış, unutulmaya yüz tutar hale gelmiştir. Ayverdi de bu silinmeyi sorgular: “Acaba o asırların arkasından ses tutan milli hafızamıza ne olmuştu ki bizi biz yapmış olan bize zaferlerin olduğu kadar medeni hamlelerimizin de öncülüğünü eden temel değerleri çürüğe çıkarmış bulunuyoruz. Dünyayı dize getirmiş olan müstemlekecilik anlayışına iltifat etmemiş, tabi kavimlere adalet, nizam ve vicdan hürriyeti vermiş olduğumuzu hatırlatacak o büyük hafızayı kim talan etmiş, yağmaya verip viraneye çevirmişti? Hele fatihane hamlelerimizin ana kaynağı ve medeniyetimizin ruhu ve dimağı olan o tılsımı ‘İla-yı Kelimetullah’ aşkını nasıl bir pula satmış nasıl elden aldırmiştık? Ne olmuştu bize ki hayat ve beka gücümüzün bizzat içimizde saklı olduğunu göremiyor, onu kendi dışımızda ve yabancı kültürlerin bulanık ve tehlikeli havası içinde arıyorduk?” (s.152).

Ayverdi, bu geçmişine yabancılaşmayı ve değerlerinden uzaklaşmayı –belki daha gerilere götürülebilir ama- Tanzimat Dönemi'ne götürmektedir. “Tanzimat sath-ı mahallinden hızla madde dünyasına kayan, kayarken de kendi kendisi ile olan bağları kopararak dış tabiatın emrine giren bir yeni aydınlar sınıfı vardı ki...Henüz tamamı ile maddeci kesilmemişlerse de, onları takip edecek nesillerin daha cesur daha pervasız davranıp, manevi bünyeleri ile büsbütün alakayı koparacaklarına pek şüphe edilmezdi” (s.84).

Ayverdi'nin bu tespitleri maalesef cemiyet hayatında karşılık bulmuştur. “Zira cemiyetin zevk ve eğlence ölçüsü değişmiş, kendine yakın olan her şeyle alakasını kesmiş ve yerin üstünden yerin altına inmişti. Artık ona açık havada, kırdan, ormanda, denizde derede zevk etmekten, salonların, izbelerin, bodrumların kuytuluklarında ve karanlıklarında tepinmek, boğulurcasına, tükenircesine haykırıp bağırarak daha hoş geliyordu” (s.92).

“Oysa 93 Harbi'nin patronu diyebileceğimiz Rus Generali Çernayef'in şu itirafları, bugün kendi seciye ve milli bünyelerini tanımayan nesillere ne kadar hazin, fakat ne uyarıcı bir ikaz tokmağıdır” (s.71). Evet, şimdi Rus generalin Rus Çarı'na yazdığı mektubu ve bu mektuptaki tespitlerini yine kaldığımız yerden okuyalım. General bu mektubunda Türklerin üstün vasıflarını nasıl değerlendiriyor görelim: “Sırbistan'da ordular teşkil etmek mümkün.

Bu imkândan ben de bol bol faydalanmaktayım. Fakat askerlerimi paniğe düşüren bir sebep var. Türklerin yaşayan hatıraları. Üç-dört yüz sene evvel, her kudreti ve her milleti yenen Türkler, bugün de o silinmez hatıralı yüzünden her teşebbüsü sarsıyorlar, ölümü hiçe sayanlar bile bu hatıralardan korkuyorlar. Demek ki yalnız Türkleri değil, onların tarihini de yenmek gerek. Bu suretle ben, Türklerin sayısız milletleri idare edebilmelerindeki sırrı anlıyorum” (s.71)

Türklerin milli ve manevi değerlerinden uzaklaştırılmalarında maalesef çökertilen bir kurumları daha var ki Ayverdi bu konuya da özellikle dikkat çekiyor: “Aile” Türker çocuklarına haramı, helali; iyiyi, kötüyü; güzeli, çirkini henüz okul sıralarından önce öğretir. Bundan dolayı Türk çocukları ne kadar da bahtiyardır. “Haram ile helali, doğru ile eğriyi, güzel ile çirkini mektep sıralarına oturmadan öğrenen bu yeni nesil ne kadar bahtiyardır. İşte kitlelerin mukaddes bir zincir halinde birbirine emanet ettiği bu terbiyeyi devam ettirmek, Türk ailesinde bir iman borcu idi. Onun için de aile, Türk fikriyat ve ahlakının bir mecellesi olmuştu. Bu yüzden de Müslüman Türk’ün tarihi düşmanları bu temel değer nişan aldılar, onu vurdular ve devirdiler” (s.106).

Yalnız karamsar olmamak lazım. Hiçbir şey için geç kalmadık. Yine yazarımıza kulak verelim: “Türk cemiyeti elinden kaçırdığı bu büyük kuvveti tekrar kazanmak, onu saklandığı köşesinden çekip çıkarmak fırsat ve imkânına diğer milletlerden daha fazla sahip. Zira asırlarca denediği ve içinde haşır neşir olduğu o gelenekleşmiş milli ve tarihi aile hayatından her şeye rağmen, canlı bereketlere malik bulunuyor. Öyle ki hala Türk cemiyetinde insanın Allah’la, kâinatla ve kendi gibi insanlarla olan çeşitli alaka ve münasebetlerinde, şuurlu, düzenli ve mantıklı bir geçmişi var ki bugün eski değerler, her ne kadar enkaz yığını haline gelmiş olsa da bu kadim mirasın artığını ve tortusunu henüz aile hazinesi içinde saklamakta bulunan bir milli hafızaya sahip olduğu da inkâr edilemez” (s.108).

Samih Ayverdi’nin vefasızlığa tahammülü yoktur. Bir zamanlar kucak açtığımız, kol kanat gerdiğimiz unsurların ihanetlerini sık sık dile getirir. Bunlarla ilgili trajikomik hatıralara da yer verir. “Bilindiği gibi asırlarca evvel İspanyolların bin bir eza ile sürgün edip

Osmanlıların da kapılarını açarak topraklarına kabul ettikleri Yahudi cemaati devletin bu büyük iyiliğini hemen unutmuş ve her memlekette oynanageldiği tarihi rolünü takınarak, iktisadi, ticari, siyasi ve hatta içtimai fesat ve menfaat şebekesini kurup, o zaman bu zaman daima aleyhimize tecelli eden faaliyetlerini sürdürmüş” (s.119).

Yahudi emperyalizmi sadece bizim değil bütün dünyanın üzerinde durması gereken bir tehlikedir. “Ne yazık ki dünya için Siyonizm –veryüzünü baştanbaşa Yahudileştirme ideali- pek gözle görülen bir tehlike değildir. Çünkü gayesine Hıristiyanlığın misyoner orduları, mektepleri, gönüllüleri ve İncil seferberliği gibi uzun vadeli Haçlı savaşları ile yürümez. Beş kıtanın gözüne kestirdiği her memleketinde bilhassa Yakın Şark’ın direği olan Türk topraklarında at koştururcasına içten içe faaliyet göstermekte olmasına rağmen, ne çare ki Türkler arasında bu tehlikeli illetin bakterilerini mikroskop altına koyacak yaygın bir kütle şuuru teşekkül etmemiştir” (s.121).

Kaynakça: Samiha Ayverdi, Bir Dünyadan Bir Dünyaya, Kubbealtı Neşriyat, İstanbul 2005, s.168.

HATIRLAR MISIN

Hatırlar mısın yar!..
Hani, bir yangın vakti
Bir gül, bir ateş, bir haziran...
Ihlamurlar sarkardı göğünden, kokardı bulvarlar
Ve caddelerinde süzülen bahar kokulu kızlar
Öldüğümüzde yirmi yıl önce

Milenyumun vurduğu kuşlardı
Patır patır içimize dökülen mahzun kumrular
Göğüslerinde hala izler bir kör kurşundan
Ve boşalır mor bir tufandan simsiyah yağmurlar
Damarlarımızda ateş, alnımızda nişan...
Dilimizde sır...
Ve yüreğimizde mühürdü kutsadığımız aşklar
Öldüğümüzde yirmi yıl önce

Ruhuna hasret kaldığım
Soğuk ve berrak bir su akıyor sesinden
Susamışım
Çatlak çatlak yarılmış dudagım!
İçip içip geçmişi, gebe kalsın vuslata gecelerim
Bir bakış doğursun, bir gülüş tan vakti sabahlarım
Sonra turnalar yetişsin imdada yasak akşamlarda
Bir de gözlerin gülüm!..
Gözlerin doğsun en içli türkülerin mavi koynunda

Güneşin çocuklarıydık biz
Soyup benliğini kendinden
Ve söküp yüreğini kafesinden
Sevdanın kıvrımlı dudaklarına bir gonca bırakan
Bizdik gülüm!..
Bizdik...
Milenyumun emzirdiği mahzun bakışlı aşıklar
Öldüğümüzde yirmi yıl önce

Kovulsak da cennetten Havva ve Adem gibi
Bir elimizde gül bir elimizde nar...
Yar!..
Ne umutlar ektik hayallerimize ne sevdalar...
Gül kavruldu susuz bir çölde, şimdi gün yanar
Oysa gülüm
Bizdik lâmelif gibi yüreği yürekle sarmalayan
Ve kül kül kendi içimize kendi yangınımızla yağın
Öldüğümüzde yirmi yıl önce

Hatırlar mısın yar!..
Hani, bir yangın vakti
Bir gül, bir ateş, bir de nar...
Yine haziran kızıl meyvelere durdu karadutlar
Ihlamurlar sarkardı göğünden, kokardı bulvarlar
Caddelerinde süzülen bahar kokulu kızlar...
Ve yıldızlar...
İnerdi yalnızlığımıza lacivert gecenin koynundan
Su içerdi bir çolpan sonra kirpiklerinin kıyısından
Ve bir ceylan!..
Bir ceylan sekerdi delişmen anların yeşil vadisinden

Bir ses duyarım hala, yar!
Billur bir çağlayan...
Yeşerir düşlerim berrak bir kevser akar iklimlerinden
Ve bir şiir düşer o vakit ebediyete ıslak gözlerimden
Oku gülüm!..
Ömrümü ömrüne verdiğim
Kafiyesi sen, imgesi sen, adı sen...
Dizeleri derinliğinde yittiğim buğulu denizlerinden
Ve onca zamandır hala yaşıyorum ben
Öldüğümüzde yirmi yıl önce...

Ergün BİLGİ

BİR AVCI VURMUŞ

Kanadım kırılmış, vurmuş bir avcı.
Gönlümde şakıyan, kuş ötmez olmuş.
Bütün bedenime yayılmış sancı.
Ayaklar yorulmuş, baş gitmez olmuş.

Yüreğimde, baş bağlamış yaralar.
Bir faydası yok ki, giysem karalar.
Artık, bana dar geliyor buralar.
Gurbete çıkanlar, yas tutmaz olmuş.

Yol görünmez, duman çökmüş dağlara.
Girilmiyor, öksüz kalmış bağlara.
Giden gitmiş, sitemim var sağlara.
Büyük sevdâlara, güç yetmez olmuş.

Özel hiç kalmamış, duygular satlık.
Kalpleri bürümüş, mânevî kıtlık.
Bu nasıl yaşamak, nasıl rahatlık?
Sevgi toprağında, ot bitmez olmuş.

Zirve yapmış, cahillerde cesaret.
İyi insan olmak, sanki esaret.
Aldatmanın adı, kârlı ticaret.
Haksızlar, kimseden ar etmez olmuş.

Durmuş, aynaya bak, seyret kendini.
Süslü cümlelerle, aşma haddini.
Çabalama, yıkamazsın bendini.
Aşk alıp satanlar, kâr etmez olmuş.

Şuayip DURMUŞ

NEM OLDU

Sevgi sendendi âleme hâlk oldu
Cümle insan kalbi em doldu,
Alemlere Rahmet geldi İndi,
Sözü güzel idi Muhammed (S.A.V)

Yetim öksüze vefâ bakardı,
Verdiği sözü emin tutardı,
Gücüne gitse lafın yutardı,
Özü güzel idi Muhammed (S.A.V)

Yaşlı genç çocuk dem bilirdi,
İnsanı yürekten asıl severdi,
Herkese gücünce iyilik dilerdi,
Dili güzel idi Muhammed (S.A.V)

Geçtiği yollar sel gibi çoşardı,
Tuttuğu dallar su alır açardı,
Sevdiği kullar Rabbine koşardı,
Yolu güzel idi Muhammed (S.A.V)

Fakirdi, aç kalırdı kendi evinde,
Şükürdü, sevgi daim özünde,
Zikirdi, Ruhü Rabbin emrinde,
Ruhu güzel idi Muhammed (S.A.V)

Son nefeste toprakta bile,
Ümmetim Ümmetim dedi,
Kökü mazide yaprakta güle,
Ümmetim Ümmetim dedi Muhammed (S.A.V)

A.KARAOĞLAN

TÜRK GÖNÜLÜ

Ahmet Duran AKKUŞ

'Türkçe' deki en anlamlı, en anlamsız, en tehlikeli ve en güzel kelime "GÖNÜL" Tek başına bir karşılığı tam olarak yoktur. Yerinde kullanıldığında yanındaki yöresindeki her kelimeyle bambaşka güzel anlamlar yüklenir. Yürekte, kalpte gönüle karşılık olmaktan çok uzaktır. Gönül de yürek ve kalbi anlam olarak karşılamaz. Gönüllü olabilmek için yürek gerekir Sevmek için kalp yetmez. Sevebilmek için gönlün tasdiki lazım. İstemek yetmez, gönüllü olmak, küsmek için gönül koymak, barışmak için gönül almak lazımdır. Hasret çekmek gönlün araması demek değil midir? Kalp bağı yok, gönül bağı vardır. Kalpten düşen değil, gönlüden düşen var. Kalpdaş, yürekdaş yok ama gönüldaş var. Kalbin, yüreğin dili yok fakat gönül dili, gönlün feryadı, sazı, teli, sarayı ve gamı var.

Gönül kazanmak, gönüle girmek, gönül kaybetmek var. Gönüle ıraklık ve yakınlık var. İlginçtir, gönlün yücüsü var ama aşağılığı yok. Belki sadece alçak kelimesi gönülle birlikte kullanılınca ulu bir anlam kazanıyor **"ALÇAK GÖNÜLLÜLÜK."** Gönül veriliyor. Var mı acaba içinizde gönül vermeyen? Kalpte iz bırakılmıyor, ama gönülden iz bırakılıyor. Sanki gönlün düşüncesi var, aklı var.

Sevgi gönülden taşınır, avlağı da kışlağı da yazlığı da gönüldür. Gönülden kırım, kemliğin ve kötülüğün yeri yoktur. Gönüle girmek maharet istemez ama orada kalmak marifet ister. Gönül zarafetle fethedilir, nezakete korunur. Gönül yorgun düşerse insan dilsiz kalır, dili lal olur. İnsanın bedeni yaşlanır, kendisi yaşlanır ama zaman kafesi insanın gönlünü tutsak edemez, gönül hep hissettiği yaşta. Üstelik en uzun mesafeleri her an aşmaya gücü yeter ve aşar. Varılacak canansa yorulmayı da bilmez.

Gönülden sevenin, gönül verenin gönlüyle oynanmaz. Gönül şarkıları söyleyerek gönlünce yaşamak ne güzel. Hele de iki gönül bir olunca. Gönlü kalıp kavuşmamak, kapanmaz gönül yarasıdır. Hançerle kalbe açılan yara kapanır, dışarı kanar, dille gönüle açılan yara içeriye kanar da kanar. Saki, kadeh, şarap hem sarhoş eden hem de sarhoş olan gönül.

Türk'le özdeşleşmiştir gönül. Ne başka bir dilde, ne başka bir kültürde hatta Türk ruhu dışında başka bir ruhta gönül yaşamaz ve tam karşılığını bulamazsınız. Çağdaş Türkler olarak en büyük hastalığımız, eksikimiz ne yazık ki **"GÖNÜL ADAMI"** olamamaktır.

ALİ PEKER DOSTA HİTABEN

Dik duruşu hoşgörüyle yoğrulmuş
Bilgi dağarcığı çifte kavrulmuş
Kendi düşmüş ama kendi doğrulmuş
Karanlığa ışık yakan bir Adam

Söz verdiyse onu mutlaka yapar
Düzensizlik görse kıyamet kopar
Kalplerden kederi kasveti atar
Yüreğinde sevgi kokan bir Adam

Kitap dağıtırdı bakkal camından
Selamsız kimseler geçmez yanından
Uzak durur insanların hamından
Sakin sular gibi akan bir Adam

Yaşamak çok garip hayat çok tuhaf
Bir ömür esnaftı, şimdiyse sahaf
Seni ihmal ettik eylesen Af
Haksızlığa göğsü kalkan bir Adam

Araştırmak onun özel alanı
Bilmezse konuşmaz sevmez yalanı
Kucaklar niyeti dostluk olanı
Gönül gözleriyle bakan bir Adam

Riyayı hiç sevmez sözün eridir
Ne anlatsam ne söylesem yeridir
Kâğıda döktüğüm yüzde birdir
Gençliği peşine takan bir Adam

Her kulvarda koşacağı etap var
Asalet var zerafet var hitap var
Deseler ki zirvesinde kitap var
Erciyes'e bile çıkan bir Adam

Ali PEKER bizimledir biliriz
Nereye giderse bizde geliriz
Ayrılığı sevmez birlik oluruz
Bildik tabuları yıkan bir Adam

Murtaza EKİCİ

Annem duvardaki çıraya üfledi. Karanlık olan ev daha da karardı. Annemin bakır rengi yüzü ve çırının burularak yükselen isı karanlığa karıştı. Her şey gözbebeklerimde bir saniye öylece kaldı.

“Erken kalkacağız” dedi annem.

Tandırın yanındaki sıcak minderin içine kıvrıldım. Gün boyu karın içinde buz gibi olan ayaklarım ısındıkça uyku bedenimi sardı.

Sabah uyandıgımda annemle yengemin daha erken uyandıklarını, konuşmalarından anladım. Amcam başına yün bir terlik geçirmişti, yalnız gözleri görünüyordu. Ayagında kara lastik, pantolon paçalarının üzerine çektiği nakışlı yün çoraplar vardı. Yengem yün bir fanilayı üzerime sardı. Amcamınkine benzer bir terliği başıma geçirip çenemin altından bağladı. Annem devletin yazdan dağıttığı büyükçe bir kaput bezini amcamın omuzundan ve koltuk altından geçirerek belinde büyükçe bir düğümle verevine bağladı. Ben bu verevine bağlanan kaputun içinde başka bir köye, küpleme ocağına gidecektim...

Kaç gündür durmaksızın yağın kar sokakları, damları diz boyu kapatmıştı. Şimdi kar geride kalan kuşlar gibi seyrek, tane tane ve takatsız yere düşüyorlardı...

Bütün dünyam gözümün ildiği yer kadardı. Evler, ahırlar çay boyu dizili ağaçlar, havlayıp duran köpekler, dağdan inen sürüler, su taşıyan bakır Bakraçlı kadınlar ve bütün bu her gün aynı olan hayatı çevreleyen uzak dağlar tepeler. Her şey derin bir sessizliğe teslimdi.

Bu mecalıs yağın karın derinliğinde kırmızıya bazen mora çalan içine girdikçe kaybolan bir damar bir duvar vardı. Köyden çıkana kadar amcamın sağ omuzunun üstünden kara teslim olmuş evleri, kapı eşiklerini, sokakları, varla yok arası şekilsiz pencereleri seyrederken bir daha karnımın hiç ağrımayacağını, geceleri rahat uyuyacağımı düşünüp içimde kımıldayan bir sevince teslim oluyordum. Meydandaki çeşmenin oluklarından delice akan suyun sesini ve derin sessizliği geride bıkip köyden çıktık.

Amcam hızlandı bazan arkada kalan bazan da amcamın çok ilerisinde koşturan köpeğimiz Aşğar havayı kokluyor, durup uzun uzun havlıyordu. Çok güçlü bir köpekti geniş göğsü, kuvvetli bacakları, hiç eğilmeyen başıyla, yaz günlerinde sürünün bekçisiydi. Amcam onu enikken almıştı. Vücudunun kirli beyazına inat başı kap karaydı. Gözleri, ağzı seçilmezdi. Amcam ona “Aşğarı bozuk” derdi. Gel Aşğar, git Aşğar...

Küçükken pek sevimliydi, benle büyüdü nerdeyse.

Bazan ona yal hazırlar, yalağında gürültüyle yemesini seyrederdim. Cins bu cins derdi Amcam. Bazan üstüne bindiğimde huylanmaz, koca kafasını göğsüme sürterdi ben nasıl keyiflenirdim.

“Şuraya bak” dedi amcam; durup hafif eğilerek, benim görmemi istediği yana döndü. Büyükçe bir söğüt ağacından sığırcık sürüsü havalandı. Havada genişçe bir kavis çizerek başka bir ağaca kondular kar yüklü ağaç siyahlaştı. Köpek yine havladı...

Yolun karı önceden greyderle kürelenmişti. Sağ yanımızda hafif bir kar kabartısı vardı ve yolun sağ tarafını sınırlıyordu. Amcam benim dikkatimi dağıtmak belki de eğlendirmek için durdu; iyice eğilerek ayaklarını görmemi sağladı ve ayak ucuyla bir kar keseğine dokundu. Kar büyüyerek aşağı doğru yuvarlanmaya başladı ve büyükçe bir teker olup düzlükte durdu. Hoşuma gitmişti. Belki de gülmüşümdür bunu birkaç yerde tekrarladı. Kar birden hızını artırdı, tipiye döndü. Amcamda hızlandı ara ara tipiye sırtını dönüyordu. Uzunca bir süre böyle gittik. Nihayet Amcam,

“Görüldü” dedi kendi etrafında dönerek

“Bak yeğenim bak köy görüldü”

Bana hala uzak gelen bir yerde, sisler içinde karlara gömülmüş siyah çamur duvarlar ve eğri büğrü pencereler görünüyordu. Aşğar birkaç uzun ulumayla bir sevinci yaşar gibiydi. Diz boyu karla kaplı birbirine omuz vermiş, kapıları kollarına kadar kara gömülü beyaz bir çöl ortasında kalmış sessiz soluksuz evler kümesi...

Amcam bir evin önünde durdu birkaç kez ayağıyla kapıya vurdu. Kapı yavaşça açıldı eşiği dolduran kar içeri devrildi. Yol boyu beyazlığa alışan gözlerim nice sonra bir ses olarak evin içinde dolanan iki büklüm yaşlı kadımı ve kat kat dizilmiş çiçek desenli yorganları su kaplarını, üst üste çuvalları fark etti.

“Benim yeğen kaç gündür kıvrınır durur ana” dedi. Karanlığın içinde dağılan kıt bir sesle.
“Çoğaldı meret, geçende geldi iki kişi.” dedi.

Amcam yere oturdu. Ana beni amcamın sırtından sıyırıp tandırın yanına serdiği mindere uzattı. Amcam üzerini silkindi, ayakkabılarını çıkarttı. Rengârenk çoraplarına yapışan kar taneleri renkli boncuklar gibiydi. Yengemin çırının kirliliğinde, imrendiğim el çabukluğu ve keyifle bu çorapları ördüğü anlar aklıma geldi. Bir şeyi severek yapmak ne güzeldi. Amcam ayaklarını tandıra salladı. Eriyen karlar tandırdaki köze düştükçe sihirlir bir cızlama sesi çıkıyordu. Yaşamaya dair sesler duymak korkuları defeden bir şey gibiydi. Bir müddet bu sesi diri bir hazla dinledim.

“Tısının, kendinize gelin.” dedi ana. Tepemde tepsi gibi yuvarlak bir ışıklık vardı. Evin ortasında mertegi taşıyan direkte bir çıra ve fener asılıydı. Tavandaki isler aşağı doğru sarkmıştı. Tandırın sıcaklığı vücudumu gevşetti. Sıcacığın keyfine varıyordum yavaş yavaş.

Ana dışarı çıktı, döndüğünde,
“İte ekmek doğradım, acıkmıştır.” dedi.
Sonra bir tepsi içinde bal, turşu, peynir buğday ekmeği koydu amcamın önüne.
“Yol yorgunusun ye!” dedi.

Gözüm tavandaki ışıklıkta. Ana üzerime eğiliyor, sivri çeneli, kalın kaşlı, yüzünde derin çizgiler, zor seçilen ferri kaybolmuş gözleri ve kafasında püsküllü, gümüş pullar dizili bir başlık...

Düğünlerde deve oyunundaki renkli bezler sarılı, aynalı, iğneli püsküllü deve başını gözümün önüne getirdi. Çizgi gibi dudakları kırırdamaya başlıyor. Dualar okuyor, arada uzunca esniyor, gözlerini ovuşturuyor...

Nasırlı elleriyle karnıma sürdüğü balı ovalayarak yayıyor. Sert elleri yumuşacık tenimde, rahatsız etmeyen tatlı bir hazla geziniyor... Sonra sıcak bir taşı beze sararak göğsüme kadar gezdiriyor. Yaşlı bileklerindeki gümüş takılardan gözümü alamıyorum. Amcamı avuç dolusu odun külüyle böyle bir şeyi ovalarken hatırlıyorum. Yengemin bileklerindeki belki de oydu.

Her şey yeniden başladı, kurusun, ısınsın diye soyduğumuz ne varsa sımsıcak olarak giyip yola çıkıldı. Aşğar sağa sola koşuyor; ağaç diplerini, az görünen taşı toprağı kokluyordu. Amcam yola ilk çıktığımızdaki dinçliğiyle yürüyor, ara ara çobanlık alışkanlığı boşluğa alabildiğince haybatlar atıyordu. Kar kendini bırakmış gibiydi. Amcamın ayak sesleri daha hissedilir olmuştu. Tatlı bir ılık havaya yayılıyordu. Her şeyin gönlümce gittiğini düşündüğüm bir an da amcam durdu bu birden duruşta bir şaşkınlık vardı. Sanki tökezlemiş gibiydi.

“Kurtlar.” dedi “Kurtlar...”

Korku ve merak cılız, arık bedenimi alev gibi sardı. İlk defa bir kurt görecektim. Oturma odalarında anlatılan kurtların köyün içine kadar gelmeleri, çobanların olanı biteni yaşıyor gibi anlatmaları zihnimde Aşğar’a benzer bir şey sansam da içimi bir merak aldı. Birazcık kıpraştım, boynumu uzattım beyaz bir tendeki yara izi gibi duran kayalıklardan iki kurt, sınırdaki zayıf karı yararak bize yaklaşıyordu. Aşğar kudurmuş gibi dört bir yana saldırıyor, eşiniyor, uzun uzun havlıyordu. Kurtlar yaklaştıkça Aşğar onlara doğru göğsüyle karı yararak ilerliyordu. Belirli bir aralıkta kurtlar durdu. Aşğar birinin üzerine üzerine gitmeye başladı. Kurt arkasına bakınarak kayalığa doğru çekildi. Aşğar şimdi iki kurdun arasındaydı. Aşğar birden döndü, yanımıza kadar geldi, uzun havlamalara devam etti. İki kurt bize iyice yaklaştı. Amcam garip sesler çıkarıyor, haybatlar atıyor yine de kurtlar geri çekilmiyordu. Aşğar’la kurtlar birbirlerine o kadar yakındı ki Aşğar’ın ve kurtların birbirlerine hırlamalarını yakından görünce o bıçkı gibi sırttan dişler sevimli Aşğar’ı bile korkunç gösteriyordu ... Aşğar’ı çeken, kurtların

peşine düşüren bir şey vardı. Ne vaz geçip yanımıza geliyor ne de kurtlara hedeflenip peşlerine düşüyordu. Amcam uzun haybatlar atıyor, Aşğar'ı vaz geçiremiyordu.

“Alacaklar” dedi “Aşğarı alacaklar.” Sonra kederli bir sesle, “Gitti Aşğar, gitti...” dedi.

Kendi kendine konuşarak, küfürler savurarak yürürken belki de bir umutla gelsin, dönsün diye Aşğara uzunca haybatlar çekti ama o gitmişti. Hava kirli bir beyazlığa bürünmüştü. Köyün ezan sesi derin koyaklardan tepelerin sırtlarından duyulmaya başladığında içim oraya ait olmanın eminliğine kavuştu.

Derenin suyu karlar arasından adeta sakınarak akıyordu. Amcam uzunca bir adımla geçti.
“Geldik.” dedi “

Köyde sabahın sessizliğine mukabil bir hareket bir gayret vardı. Damlardaki karlar, kapıların eşikleri küreleniyor, evlerin bacalarından mavi dumanlar yükseliyor, kadınlar güğümlerle su taşıyorlardı. Ahırlarda su, yem telaşı yaşanıyor. Ellerini ovuşturan, yanakları al al olmuş bebeler, koltuklarında kızakları azar yemenin tedirginliği içinde evlerinin yolunu tutmuşlardı.

Bakkalın önündeki uzunca seki taşına oturmuş birkaç kişiye selâm verdi amcam. Bir de orta yere, ocaktan geliyoruz, dedi. Dizine kadar bacağına sıvamış birine Gazi Dayı diyerek seslendi. Hâl hatır sordu.

“Ne vakit gidilecek?” dedi

Gazi Dayı bacağındaki kabuk bağlamış yaranın üstünde elini gezdirerek,
“Kar bi kalksın, yollar açılsın hayırlısıyla.” dedi.

Ellerinde güğümlerle su getiren yengem, bizi görünce hızlandı. Beni alıp tandıra yakın bir yere koydu. Annem belki de daha geç geleceğimizi sanarak sevindi. Amcam, olanı biteni anlattı. Belli ki Aşğar'ın gidişi hem üzmüş hem de canını sıkıyordu. Küfredip duruyordu.

Annem yüzümü öptü, başımı sıvazladı, karnımı okşadı.

“İnşallah iyi olursun oğlum” dedi. Ocakçı anaya dualar etti, hayırlı ömürler diledi.

Yengem yekten “Aşğar?” dedi. “Aşğar nerde?”

Amcam yine küfretti.

“Gebersin.” dedi. “Kurtlar aldı.”

Annem de yengem de uzun bir sessizlik yaşadı. Yengem dilinden eksik etmediği duasını tekrarladı. İçimde bir huzur vardı. Sevincim yüzüme vuruyordu belki. Annem uzunca bir dua etti. Amcama güzel şeyler söyledi.

Zaman geçti el ayak çekildi. Yorgunluk uykuyu çağırıyordu. Annem uyku dört duvar arkasından gelirmiş dedi. Yorgunluk bizleri kucığına çekmişti ki boşuk bir havlama duyuldu.

Yengem “Aşğar!” dedi.

Amcam” biliyordum.” diye bağırarak dışarı fırladı.

İçimin ıldığını hissettim. “Aşğar!..” diyebildim.

Aşğar canını zor kurtarmışa benziyordu. Birkaç yerinde derin yaralar vardı.

Yengem sıcak bir yal hazırladı. Aşğar gece boyu inledi durdu. Ertesi gün akşama doğru, benle büyüyen Aşğar, içimde koskoca bir boşluk bırakarak öldü...

YUNUS İLE SÖYLEŞİ

Taptuk Emre Dergahı, edebi ocağın
Nesillere ulaştı, hoşgörü sancağın
Yaradan Rabbim inan, gönlünde tek aşkın
Yayılr nefeslerin “Allah deyu deyu”

Sevda yüreğinde; ayrılmaz, inansana
Yâre varamam korkusu sarmış, baksana
Yakarır Mevla'ya cemalini görmezsem
Der ki; “Hayıf bana, Yazık bana, Vah bana”

Garip, zengin, güzel, çirkin, hepsinde elin,
Solan bir güle yanar, saf temiz ciğerin,
Taptuk Emre düsturu yayıldı tüm yurda
Haykırıyorsun “Şöyle garip bencileyin”

Yakın doğu medeniyeti ilhamıyla
Tasavvuf felsefesi, saran inancıyla
Yedi yüz yıldır akıllarda, silinmedi
Yunus dillerde,”Gel gör beni aşk neyledi”

İnancına olan aşk, hasrete dönüştü
Gönül muhabbeti, Arş-ı Ala'ya düştü
Gurbet elde, ağlar durur, Yunus Eren'i
Söyler; ”Ey Sevdiğim Gönül arzular seni.

Risaletü'nNushiyye ve Divan, birlikte
Eserlerine mekan oldu yüreğinde,
İnsanlığa verdin hiç solmayan buseni
Nida ve sitem “Ah nideyim ömrüm seni”

Sarıkaraman demek,Sarıköy demektir
Anadolu yolu senin için, ilmektir
Aksaray Ortaköy, türbene de sahiptir
Sözün özünü der “İlim kendin bilmektir.”

İlk etkilendiği Celalettin-i Rumi
Hacı Bektaş Veli ile Ahmet Yesevi
Taptuk Emre dergâhından aldı himmeti
“Niçin ağlarsın bülbül hey” söyler dilleri

Odu taşıdı dergaha kuru ve dümdüz
Ne kış dedi, ne bahar bakmadı ne de güz
Çok ders var sözlerinde onu güzelce süz
Yunus'tan “Kuvvetli nesnedir aşk.”güzel söz.

Her işe başlarken dili söyler Bismillah
Hayır, şer ondan gelir her işte var Allah
Sevgiyle başlar aşk, nasip etsin her kula
“Yunus miskin çiğdik piştik Elhamdülillah”

Alaeddin İKİCAN

ÜÇ KAPI, ÜÇ RUBAİ

Dakika'ları var Ömr'ün
"Avdet" ederler insan'a
Saniye'leri var "dehr"^{en'fal 2}in
"Vahdet" ederler Rahman'a
İki hayat levazım'ı
Yirmi dört saat içinde
İki cihan'da lazım'ı
Bir "evvel zaman" içinde ..

✍

Hayat'a ve nefs'ine baksan
"Ruh-u bâki" aynı kalır
Beden'de farklılık yapsan
Bilbedahe bâki kalır
"Gılaf-ı lâtif" giyerek^{zümer 6}
"Rahm-ı mader"e yerleşir
Üstüne "ruh" üflenerek
Yüz yirmi gün'de yeşerir ..

✍

"Afâki penceresi"nde
Pencere'den bakan sen'sin
"Müfekkelimin" bir hâl'de
Çevre'yi gözleyen sen'sin
"Enfüsi penceresi"nde
Düşün ki, bakılan sen'sin
"Mutasavvifin cihet"^{sâd 29}te
Vicdan'ına dönen sen'sin ..

✍

Serdar SAVAŞ

YANARIM

YANARIM

BEN EN ÇOKTA
SOĞUK TA ÜŞÜYENE YANARIM,
ANLAMAM ÖYLE ŞURALI BURALI
SORMAM ÜLKESİNİ,
KİM ÜŞÜYORSA ONA YANARIM...
KİM HUKUK DİYE, ADALET DİYE
ÇIRPINIYORSA,
DEMİR ZINDANLARDA SAHİPSİZ,
ONUN UMUDUNA YANARIM...
BEN YANARIM DA YANARIM DA
HİÇ TÜTMEM.
İÇİMDE TAŞIRIM AYRILIĞIN ZEHRİNİ,
KISKAÇTADIR RUHUM HER GECE,
GÖZLERİM KAPALI ARARIM SABAHİ,
NE GÜN, NE AY, NE YIL ÖNEMLİ
GAM HANEDE,
BEN YARINLARA YANARIM.

BEKİR BAZ

MAVİ GÜLÜN PENCERESİ

Taş duvar, ahşap kapı ve pencere gibi unsurlar, kırsal mimarinin nostaljik bir temsilidir. Duvardaki taşların düzensizliği, doğallığı ve zamanın izlerini yansıtır. Doğal tonlar (taş grileri, ahşap kahverengileri) ile gökyüzünün mavisi ve pencere önündeki mavi gül arasında güçlü bir kontrast var. Bu, izleyicinin dikkatini çiçeğe yönlendirir. Ahşap kapının üzerindeki küçük tabela, pencere pervazı ve çiçek saksısı gibi detaylar, yaşamın izlerini taşır. Her şey yerli yerinde ama sade.

Hasan Gürpınar 2026 imzası, sanatçının bu sahneye kişisel bir anlam yüklediğini gösterir. Belki de bu bir anı, bir özlem ya da bir hayalin yansımasıdır.

Mavi Gül: Doğada nadir bulunan bir çiçek olarak mavi gül, ulaşılmazlık, hayal, özlem ve mistik sevgi anlamı taşır. Bu resimde pencere önünde yer alması, iç dünyaya açılan bir kapı gibi yorumlanabilir.

Kapalı Kapı: Ahşap kapı kapalı ama sağlam. Bu, bireyin kendini koruma isteğini, dış dünyaya karşı temkinli duruşunu simgeler.

Pencere: Pencere açık değil ama içeriye ışık alabilecek şekilde tasarlanmış. Bu, içe dönük ama umutlu bir ruh hâlini çağırır.”

Taş Duvar: Duvarın sağlamlığı, kişinin yaşadığı zorluklara karşı geliştirdiği dirençtir. Her taş, bir deneyim, bir yara, bir hatıradır.

Çiçekli Saksı: Yaşamın içinde küçük ama anlamlı güzelliklerin varlığına işaret eder. Zorlukların ortasında bile umut yaşatabilir

GÜZEL ANADOLU'M ÜZDÜLER SENİ

Kültürün değişmiş, tören bozulmuş,
Güzel Anadolu'm bozdular seni.
Şanlı tarihine mezar kazılmış,
Canım Anadolu'm üzdüler seni.

Ayşe'n, Fatma'n, Dudu'n, Aslı'n kalmamış,
Düğünün, bayramın, faslın kalmamış,
Sana sahip çıkan neslin kalmamış,
Güzel Anadolu'm bozdular seni.

Hani senin kekik kokan dağların?
Viran olmuş bahçelerin, bağların,
Mazilerde kalmış altın çağların,
Canım Anadolu'm üzdüler seni.

Kervanın dağılmış, hanın yıkılmış,
Kervanbaşı zindanlara tıklılmış,
Şairlerin, ozanların yakılmış,
Güzel Anadolu'm bozdular seni.

Yanar Anadolu'm, ona yanarım,
Ne çayların kalmış ne de pınarın,
Kavimler kapısı ulu çınarım,
Canım Anadolu'm üzdüler seni.

Derdin tükenmemiş, çilen dolmamış,
Attığın taş menzilini bulmamış,
Neden sana sahip çıkan olmamış?
Güzel Anadolu'm bozdular seni.

Her dert çekilse de bu dert çekilmez,
Bin ağaç kesilir, biri dikilmez!
Bağların bozulmuş, Tarlan ekilmez,
Canım Anadolu'm üzdüler seni.

Seni kim getirdi böyle oyuna?
Huyun benzemiyor eski huyuna,
Düşman eylediler seni soyuna,
Güzel Anadolu'm bozdular seni.

Duran Baba der ki: Çilen dolacak,
Sana zulmedenler yalnız kalacak,
Yine senin her dediğin olacak,
Canım Anadolu'm üzdüler seni.

Duran TAMER

ADNAN BÜYÜKBAŞ'IN ARDINDAN

Nurkal KUMSUZ

Bazı gidişler vardır ki ardında sadece bir boşluk bırakmaz; insanın varlık sahasını daraltır, gönül semasını bir enkaz gibi ruhun üzerine indirir. Her ne kadar insan hayatı sonlu bir varoluştan ibaret, öte dünyaya göç kaçınılmaz gerçek olsa da; aniden gelen bu yıkım karşısında şaşırıyor, sarsılıyor ve dağılıyoruz.

Ölüm sırasına hiç koyamadığım Adnan Büyükbaş'ın kaybı da ben de böyle bir sarsıntı yarattı. Gidişi, benim için bir veda değil; içimdeki gökyüzünün ağır bir sessizliğe bürünmesi oldu. Ölüm haberini aldığım andan beri, dilime gelmeye cesaret edemeyen ama ruhumda fırtınalar koparan iki mısrasını yankılanıyor:

**“Bırakın yüreğim istediği zaman dursun
Kahve içerken ölmeyi size bırakıyorum.”**

Yıllar önce, ölümün soğuk nefesini mısralarının asaletiyle yumuşatmıştı. Sanki mutlak sonu bile kendi zarif üslubuyla seçmek ister gibi... Yorgun ama mağrur kalbi, bu hoyrat dünyanın değerden yoksun yükünü ancak bu kadar taşıyabildi. O asil ritim, kendi dinginliğine çekildi. Meğer hayatı bir sancı gibi en derinden duyanlara, veda her zaman en erken vakitte gelip çalarmış kapıyı...

Şimdi bu gidişin ardından sayfalarca hatıra dökmem gerekir. Başarılarını, birikimini, emeğini, dostluğunu da anlatabilirim. Lakin kalem mahzun, kelimeler ise bu kederin karşısında dilsiz. Acıya katlanmak ile hatıraların çatıştığı bir yerde; cümlelerim, başlangıç noktasından öteye geçmiyor. Güzel olan her şey de azaba dönüşüyor.

Karakteristik özellikleri, edebî kişiliği, hayata karşı dik duruşu ve eserleri ile kalıcı adres bıraktı. Bütün bunlara rağmen o; teknik bilgiler vererek değerlendirileceklerden, biyografi maddeleriyle anlatılacaklardan, listelenerek anılacaklardan değil. Onu sıradan bilgilerle tanımlamaya çalışmak, bir deryayı bir kaba sığdırmaya kalkışmak olur ki; bu onun ruhuna yapılacak en büyük hakarettir. Zaten bir ölümden sonra başlayan övgü kalabalıklarını sevmezdi. Geç kalmış cümleler, aceleyle kurulan övgüler, sonradan bulunan yakınlıklar... Yaşarken gösterilmeyen vefanın, sonradan bir borç telaşıyla ödenmesini samimiyetsiz bulurdu. Ne acı bir tecellidir ki; o derya gönlü, o dâhiyane birikimi, şu sığ dünyada layıkıyla anlaşılmadan çekip gitti aramızdan.

“Böylesi iyi dedik
Er yaşa
Erce yaşa.” ilkesiyle yaşadı.

Şimdi edebiyat dünyası onsuz. Henüz fark etmese de bir eksen kaybı yaşıyor. Kütüphaneler, onun yazamadığı kitaplarla; sahneler, doğmadan yetim kalan oyunlarla eksik. Bizler ise sadece bir dostun değil, sarsılmaz bir hakikat kalesinin yıkılışına tanıklık ediyoruz.

Söylenecek çok söz var ama onun yokluğu, şimdi bütün sözlerden daha yüksek sesle, daha yakıcı bir tonla konuşuyor.

Onu anlatmak yetmez, sadece anmak da... Çünkü bazı insanlar gittikten sonra bir hatıra dönüşmez; insanın içinde hiç dolmayacak bir eksikliğe dönüşür. Bu eksiklik, acının en keskin ucunda öylece bekler. “Bir daha” diyemeyecek olmanın yakıcı gerçeği, zamanla hafifleyen cinsten değil; aksine, içimizdeki boşluk büyüdükçe derinleşen bir sızıdır.

İnsanlık ve sanat camiası bir kutup yıldızını kaybetti. Bizim payımıza ise bu derin yasın gölgesinde, dudaklarımızda titreyen bir rahmet duası düştü.

Ruhu şad, mekânı ebedî bir huzur olsun.

ERENLER NERDE?

Ervahı alemden geldik dünyaya
Hak yolda vuslata erenler nerde?
Gaflet deryasında daldık hülyaya
Nur yüzlü Nebi'yi görenler nerde?

Yazgılar yazıldı ahdi ezelden
Gönüller vazgeçmez hüsnü güzelden
Güz gelir ayrılır dallar gazelden
Sevdaya tenini serenler nerde?

Cihana hükmetti sultanlar şahlar
Yesevî'siz kaldı kutlu dergahlar
Mahşer günü başlar eyvahlar ahlar
Saraylarda devran sürenler nerde?

Hacı Bektaş Veli, Yunus Emre'miz
Karacaoğlan sızlar gönül yaremiz
Pir Sultan, Nesimi ciğer paramız
Darda canana can verenler nerde?

Mecnun, Leyla diye düştü çöllere
Kerem, Aslı'n gitti gurbet ellere
Bülbül, figan eder gonca güllere
Yürekleri yakan cerenler nerde?

Aşkın badesini meftunlar içer
Vadesi yetenler ebede göçer
Hazanı, yad eller kefenin biçer
Kadir kıymet bilen yarenler nerde?

Mustafa Ferit YILDIZ

BOZKIRIN HIÇLIĞI

Dursun BERKOK

Minimalizm ve Sessizlik: Fotoğrafın geniş, karla kaplı düzlüğü ve tek bir ağacın varlığı, bozkırın sessizliğini ve insanı içine çeken boşluğunu vurguluyor. Bu, izleyicide hem huzur hem de ürperti uyandıran bir ikilik yaratıyor.

Yalnızlık ve Varlık: Tek başına duran ağaç, varoluşun kırılganlığını ve yalnızlığını temsil ediyor. Çevresindeki uçsuz bucaksız beyazlık, ağacı hem merkez hem de yalnız bir figür haline getiriyor. Doğa ve Zaman: Karla örtülü bozkır, zamanın akışını askıya almış gibi görünüyor. Bu durağanlık, izleyiciye hem sonsuzluk hem de geçicilik duygusu veriyor.

Felsefi Katman: “Hiçlik” kavramı burada sadece mekânsal değil, aynı zamanda varoluşsal bir sorgulama. İnsan, bu manzaraya bakarken kendi içsel boşluğunu ve evrendeki yerini düşünmeye davet ediliyor.

Sanatsal Etki: Berkok’un eseri, bozkırın sıradan görünen manzarasını bir metafora dönüştürüyor: boşluk, yalnızlık ve varoluş üzerine bir görsel meditasyon. Fotoğraf, izleyiciyi sadece bakmaya değil, düşünmeye de zorluyor.

DİKEY SONSUZLUK

Dursun BERKOK

Kompozisyon: Fotoğraf, dikey çizgilerin hâkimiyetinde güçlü bir ritim yaratıyor. Ağaç gövdeleri birbirine paralel bir düzen kurarak izleyiciyi görsel bir akışa sokuyor.

Işık ve Gölge: Güneş ışığının süzülerek zemine düşmesi, mekâna hem sıcaklık hem de mistik bir atmosfer katıyor. Bu kontrast, fotoğrafın dramatik etkisini artırıyor.

Mevsimsel Doku: Sararmış yapraklar, doğanın döngüsünü hatırlatıyor. Bu ayrıntı, fotoğrafı sadece bir orman manzarası olmaktan çıkarıp zamanın akışını da görünür kılıyor.

Duygusal Etki: İzleyicide hem huzur hem de bir tür melankoli uyandırıyor. Ormanın yoğunluğu, insanı içine çeken bir sığınak gibi; aynı zamanda yalnızlık ve içsel düşünceyi çağırıyor.

HOCA NASREDDİN

#Görünür

ELBİSELERİMİ ÇIKARACAĞIM
SOYUNMAM LAZIM!

HAYROLA !..
HOCAM BİZE NE
GÖSTERECEN?

ŞEY !.. YAHU HAVA ÇOK
SICAK TERLİYORUM!

HEE, DOĞRU
SOYUN HOCA

YAHU BUNALDIM!..
VALLA BOĞULUYORUM.
ÜFF!.. BU YAZ
MEVSİMİNİ HİÇ
SEVMİYORUM

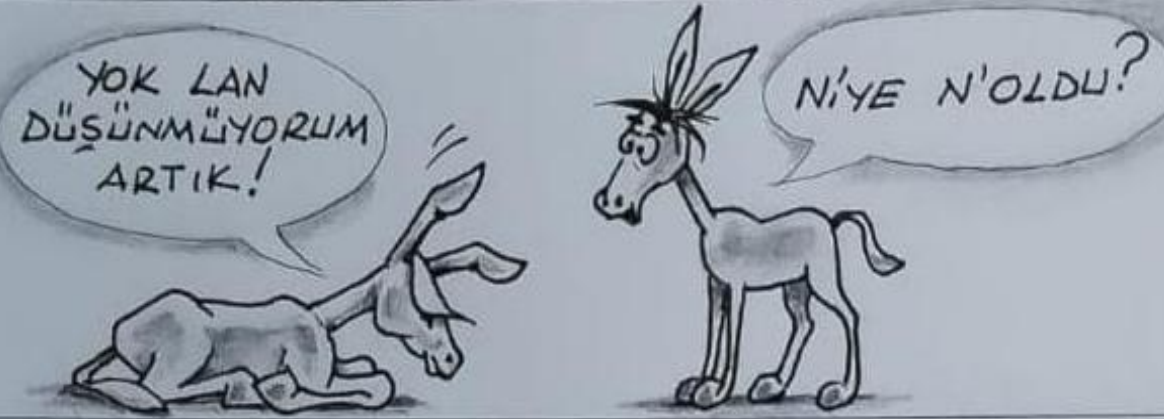
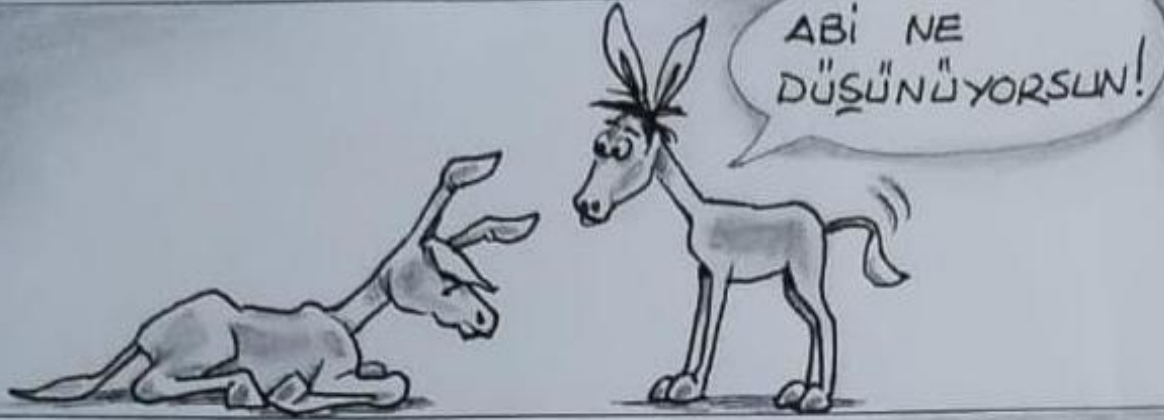
TÖVBE DE TÖVBE!..
SEN BİR DE HOCASIN
BAK GÜNAHA GİRİYON
ALLAHIN İŞİNE
KARIŞIYON

İYİ DE BRE,
ANLASANA BEN
BAHARA BİR SEY
DİYORMUYUM!

ESSEKÇE

#Gürpınar 2026

SEÇME HİKAYELER

Herkes Gider

Adnan Büyükbaş

DELİUMRUL
KITAPLARI

